

FORORD

Denne brosjyren er utgitt av Juridisk rådgivning for kvinner (JURK). JURK er et studentdrevet rettshjelptiltak som gir gratis juridisk rådgivning til alle som definerer seg som kvinner.

JURK tar forbehold om regelendringer i tiden etter publisering.

Vi takker for gode innspill fra øvrige medarbeidere i JURK.

Helle Mai Hagen
Kristin Engen
Elisabeth Handeland Helberg
Siri Jones Gaaseide
Thora Standal Arrestad
Vårin Brox
Wahiba Omarzae

Oslo, februar 2021

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.0 INNLEDNING	4
1.1 Brosjyrens formål	4
1.2 Forkortelser	4
2.0 HVA ER FAMILIEINNVANDRING?	4
2.1 Begrep	4
3.0 HVORDAN SØKE?	4
4.0 HVEM KAN FÅ FAMILIEINNVANDRING?	5
4.1 Ektefelle	6
4.2 Samboer	7
4.3 Forlovede	8
4.4 Barn under 18 år	9
4.5 Foreldre eller søsken til barn under 18 år som har asyl	9
4.6 Forelder til norsk barn under 18 år	10
4.7 Forelder som skal ha samvær med norsk barn etter å ha bodd sammen i utlandet	10
4.8 Forelder som skal fortsette samvær med barn under 18 år i Norge	11
4.8.2. Opphold for foreldre hvor den andre forelderen skal ha samvær med barnet	12
4.9 Enslig forelder over 60 år, med barn over 18 år i Norge	13
4.10 Forelder som skal besøke barn i Norge	13
4.11 Andre personer som <i>kan</i> få familieinnvandring	14
5.0 UNDERHOLDSKRAVET	15
5.1 Krav om fremtidig inntekt	15
5.1.1 Unntak fra krav om fremtidig inntekt	16
5.2 Krav om tidligere inntekt	17
5.2.1 Unntak fra krav om tidligere inntekt	17
5.3 Økonomisk sosialhjelp	19
5.3.1 Unntak	19
6.0 KRAVET TIL BOLIG	19
7.0 FIREÅRSKRAVET	20
8.0 INNREISEVISUM (D-VISUM)	21
9.0 VIRKNING AV OPPHOLD VED FAMILIEINNVANDRING ..	21
10.0 FAMILIEINNVANDRING OG SAMLIVSBRUDD	22

10.1 Opphold på selvstendig grunnlag	22
10.1.1 Oppholdstillatelse grunnet referansepersonens død.....	22
10.1.2 Oppholdstillatelse grunnet urimelige vanskeligheter i hjemlandet.....	22
10.1.3 Oppholdstillatelse grunnet mishandling i samlivet.....	23
11.0 HVOR KAN DU FÅ HJELP	23

1.0 INNLEDNING

1.1 Brosjyrens formål

Denne brosjyren gir en kortfattet fremstilling av juridiske spørsmål som er aktuelle i forbindelse med familieinnvandring for borgere utenfor EØS-området. EØS-borgere og deres familiemedlemmer kan få opphold i Norge både etter disse reglene og etter de spesielle reglene for EØS-borgere. Det er ikke skrevet om disse reglene i denne brosjyren.

Formålet med brosjyren er å veilede leseren om hvilke krav som stilles ved en familieinnvandringstillatelse, og hvilke rettigheter det gir.

1.2 Forkortelser

utl. Utlendingsloven

utf. Utlendingsforskriften

2.0 HVA ER FAMILIEINNVANDRING?

Familieinnvandring betyr at en utlending kan få opphold i Norge for å bo sammen med et eller flere familiemedlemmer som allerede bor her.

2.1 Begrep

Utlendingen som vil flytte til Norge kalles *søker*. Personen som søkeren vil bo sammen med i Norge kalles *referanseperson*. Disse begrepene vil bli brukt i hele brosjyren.

3.0 HVORDAN SØKE?

utl. § 56

Normalt må søkeren som vil komme til Norge, søke om familieinnvandring ved den norske ambassaden eller konsulatet i hjemlandet sitt. Det betyr at søkeren må ha fått innvilget en familieinnvandringstillatelse før hun

reiser til Norge.

Hvis søkeren allerede har lovlig opphold i Norge kan hun søke om familieinnvandringstillatelse fra Norge.

Ved fornyelse av familieinnvandringstillatelse vil søkeren søke fra Norge. Da må søkeren søke én måned før oppholdstillatelsen går ut, for å kunne fortsette å være lovlig i Norge mens søknaden behandles.

4.0 HVEM KAN FÅ FAMILIEINNVANDRING?

utl. kapittel 6

Det stilles krav til hva slags type oppholdstillatelse referansepersonen må ha. Referansepersonen må som hovedregel enten:

- være norsk eller nordisk statsborger som bor eller skal bosette seg i Norge,
- ha permanent oppholdstillatelse,
- ha eller skal få oppholdstillatelse som kan danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse, for eksempel arbeidstillatelse eller asyl, eller
- ha oppholdstillatelse (kollektiv beskyttelse) på grunn av en massefluktsituasjon.

I noen tilfeller kan referansepersonen ha andre oppholdstillatelser, som for eksempel en studietillatelse.

Normalt er det kun de nærmeste familiemedlemmene til referansepersonen som kan få oppholdstillatelse gjennom familieinnvandring.

Følgende personer regnes som de nærmeste familiemedlemmene:

- Ektefelle
- Samboer
- Barn

- Adoptivbarn
- Foreldre

De kan få oppholdstillatelse i Norge hvis de oppfyller visse krav. Les mer om dette nedenfor.

4.1 Ektefelle

utl. § 40

En ektefelle kan få familieinnvandringstillatelse hvis kravene som nevnes nedenfor er oppfylt.

Ektefellene må alltid være minst 18 år. I mange tilfeller må ektefellene ha fylt 24 år. Dette omtales som 24-årskravet.

24-årskravet gjelder likevel ikke hvis:

- søkeren var gift med referansepersonen *før referansepersonen reiste inn i Norge,*
- ektefellene har giftet seg mens *begge har hatt oppholdstillatelser* eller har *norsk eller nordisk statsborgerskap,*
eller
- ekteskapet *åpenbart* er frivillig.

Ekteskapet må være gyldig inngått.

Ektefellene må ha planer om å bo sammen i Norge. Får ektefellen opphold, må de bo sammen.

Ekteskapet kan ikke være proforma. Proforma betyr at ektefellene har giftet seg bare for at søkeren skal få oppholdstillatelse i Norge.

Referansepersonen må ha en viss inntekt og et sted å bo

sammen for at ektefellen skal kunne få familieinnvandringstillatelse. Se mer om dette i punkt 5.0 og 6.0.

Noen ganger stilles det også krav om at referansepersonen har jobbet eller tatt utdanning i fire år. Se mer om dette i punkt 7.0.

4.2 Samboer

utl. § 41

En samboer kan få familieinnvandringstillatelse hvis kravene som nevnes nedenfor er oppfylt.

Samboerne må som regel ha bodd sammen i et fast og etablert forhold i minst 2 år.

Det stilles ikke krav om å ha bodd sammen i 2 år hvis samboerne har felles barn. Dette kan også gjelde for samboere som venter barn sammen.

Samboerne må ha planer om å bo sammen i Norge. Får søkeren opphold, må de bo sammen.

Samboerne kan normalt ikke være gift.

Samboerne må alltid være minst 18 år. I mange tilfeller må samboerne ha fylt 24 år (24-årskravet).

24-årskravet gjelder likevel ikke hvis:

- samlivet var etablert før referansepersonen reiste inn i Norge,
- samboerne har levd i et etablert samliv i Norge mens begge har hatt oppholdstillatelser eller har norsk eller nordisk statsborgerskap.

Det kan også gjøres unntak fra 24-årskravet hvis samlivet åpenbart er frivillig.

Referansepersonen må ha en viss inntekt og et sted å bo sammen for at samboeren skal kunne få familieinnvandringstillatelse. Se mer om dette i punkt 5.0 og 6.0.

Noen ganger stilles det også krav om at referansepersonen har jobbet eller tatt utdanning i fire år. Se mer om dette i punkt 7.0.

4.3 Forlovede

utl. § 48

En søker som skal gifte seg med en referanseperson kan få forlovelsesvisum hvis kravene som nevnes nedenfor er oppfylt. Et forlovelsesvisum er en oppholdstillatelse som varer i maksimalt 6 måneder. Visumet kan ikke fornyes eller forlenges.

De forlovede må være over 24 år.

Det må dokumenteres at paret kan inngå et gyldig ekteskap i Norge. De kan ikke være gift med noen andre.

De forlovede må ha planer om å bo sammen i Norge. Får søkeren forlovelsesvisum, må de bo sammen.

Det må være sannsynlig at søkeren vil returnere til hjemlandet sitt hvis ekteskapet ikke blir inngått som planlagt. Hvis Utlendingsdirektoratet mener at dette ikke er sannsynlig, blir søknaden om forlovelsesvisum avslått.

Etter at ekteskap er inngått, kan det søkes om familieinnvandring som ektefelle etter utlendingsloven §

40. Dette kan gjøres fra Norge. En slik søknad bør fremmes senest én måned før utløpet av forlovelsesvisumet. Du kan lese mer om familieinnvandring med ektefelle over.

Hvis de forlovede ikke gifter seg og søkeren heller ikke får en annen oppholdstillatelse, må søkeren forlate Norge.

utl. § 42

4.4 Barn under 18 år

Et barn under 18 år kan få familieinnvandringstillatelse med foreldrene hvis kravene som nevnes nedenfor er oppfylt.

Barnet kan ikke ha ektefelle eller samboer.

Foreldrene må ha oppholdstillatelse i Norge.

Hvis bare én av foreldrene bor i Norge, må denne forelderen ha foreldreansvaret alene eller felles med den andre forelderen. Er foreldreansvaret felles, må den andre forelderen si ja til at barnet kan søke om familieinnvandring.

Når Utlendingsdirektoratet vurderer søknaden vil de legge vekt på hva som er best for barnet.

utl. § 43

4.5 Foreldre eller søsken til barn under 18 år som har asyl

Foreldrene og søsken til et barn under 18 år kan komme på familieinnvandring hvis kravene nedenfor er oppfylt.

Barnet må ha lovlig opphold i Norge på grunn av asyl.

Foreldrene må bo sammen med barnet i Norge. Hvis foreldrene ikke er sammen, prioriteres forelderen som har foreldreansvaret og som barnet bodde fast med i

hjemlandet.

Søsken under 18 år som bor sammen med en eller begge foreldrene som får familieinnvandring, kan bli med. Da er det et krav om at søskenet verken har ektefelle eller samboer.

utl. § 44

4.6 Forelder til norsk barn under 18 år

En forelder kan få familiegjenforening med norsk barn under 18 år hvis kravene nedenfor er oppfylt.

Forelderen må ha foreldreansvaret. Hensikten med oppholdstillatelsen må være å bo sammen med barnet i Norge.

Forelderen må bo fast sammen med barnet. Hvis barnet bor like mye hos begge foreldrene, er dette kravet oppfylt.

Forelderen kan ikke være gift med eller ha planer om å bo sammen med den andre forelderen til barnet.

utl. § 45

4.7 Forelder som skal ha samvær med norsk barn etter å ha bodd sammen i utlandet

En forelder som har rett til å være sammen (ha samvær) med norsk barn, og som har bodd sammen med eller hatt samvær med barnet i utlandet tidligere, kan få familiegjenforening med barnet hvis kravene nedenfor er oppfylt.

Barnet må bo fast sammen med den andre forelderen i Norge.

Forelderen som søker må ha hatt samvær (vært sammen med barnet) av et visst omfang (en viss tid) det siste året *i utlandet* før barnet kom til Norge.

Kravet til omfang av samvær er som hovedregel oppfylt hvis søkeren er med barnet en ettermiddag i uka, annenhver helg, 14 dager i sommerferien, i tillegg til jul eller påske.

Forelderen som søker må også ha rett til samvær (samværsrett) i Norge. Samværsretten må være av et visst omfang (en viss tid).

Forelderen som søker må sannsynliggjøre at han eller hun faktisk skal være sammen (utøve samvær) med barnet.

Forelderen må vanligvis søke innen tre måneder etter at barnet flyttet til Norge.

4.8 Forelder som skal fortsette samvær med barn under 18 år i Norge

utl. § 52

En forelder som ønsker å fortsette å være sammen (ha samvær) med barn i Norge, kan få familiegjenforening med barnet hvis kravene nedenfor er oppfylt.

Barnet må være under 18 år.

4.8.1. Opphold for foreldre som skal fortsette samvær med barn

For at en forelder som har rett til samvær skal få opphold, må barnet bo fast hos den andre forelderen (den som ikke søker) i Norge.

Barnet kan ikke bo fast hos den forelderen som søker. Forelderen som søker må ha foreldreansvar for barnet.

Forelderen må også ha samværsrett med barnet av et visst omfang og bruke denne. Dette kravet er som regel oppfylt hvis søkeren har samvær tilsvarende en ettermiddag i uka, annenhver helg, 14 dager i sommerferien, i tillegg til jul eller påske.

Forelderen som søker må ha oppholdt seg i Norge med en oppholdstillatelse det siste året.

Barnet må ha en av disse oppholdsgrunnlagene:

- norsk eller nordisk statsborger bosatt i Norge
- permanent oppholdstillatelse
- en midlertidig oppholdstillatelse som kan danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse
- kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34

Barnet må bo fast hos den andre forelderen (den som ikke søker) i Norge. Barnet kan ikke bo fast hos den forelderen som søker.

4.8.2. Opphold for foreldre hvor den andre forelderen skal ha samvær med barnet

En forelder som må bli i Norge for at den andre forelderen (den som ikke søker) skal kunne få samvær kan få opphold. Det er et krav at barnet må bo fast med søkeren.

Forelderen som søker må ha foreldreansvar for barnet.

Den andre forelderen må ha samværsrett med barnet av et visst omfang og bruke denne. Dette kravet er som regel oppfylt hvis den andre forelderen har samvær tilsvarende en ettermiddag i uka, annenhver helg, 14

dager i sommerferien, i tillegg til jul eller påske.

Forelderen som søker må ha oppholdt seg i Norge med en oppholdstillatelse det siste året.

Den andre forelderen må ha et av disse oppholdsgrunnlagene:

- norsk eller nordisk statsborger bosatt i Norge
- permanent oppholdstillatelse
- en midlertidig oppholdstillatelse som kan danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse
- kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34

Hvis barnet mister sin oppholdstillatelse fordi forelderen barnet bor med mister oppholdstillatelsen sin, kan barnet få opphold etter de reglene som gjelder for en forelder som må bli i Norge for at den andre forelderen skal kunne få samvær. Det er et krav at forelderen som barnet bor fast sammen med også får en oppholdstillatelse etter de samme reglene.

4.9 Enslig forelder over 60 år, med barn over 18 år i Norge

utl. § 46

En enslig forelder over 60 år kan søke om familiegjenforening med barn over 18 år som har opphold i Norge. Forelderen kan ikke være gift eller ha samboer. Forelderen kan ikke ha barn, barnebarn, foreldre eller besteforeldre i hjemlandet.

4.10 Forelder som skal besøke barn i Norge

utl. § 47

En forelder som har barn i Norge, kan søke om oppholdstillatelse for å besøke barnet. Oppholdstillatelsen er tidsbegrenset og varer maksimalt i

ni måneder. Oppholdstillatelsen kan ikke fornyes eller forlenges.

Hvis barnet er over 18 år, er det et krav at barnet har nok penger til å forsørge forelderen, og har tilgang på en bolig der forelderen kan bo under oppholdet i Norge. Det står mer om dette i punkt 5.0 og 6.0.

Det er også et krav at forelderen returnerer til hjemlandet når oppholdstillatelsen utløper. Hvis Utlendingsdirektoratet vurderer det som lite sannsynlig at forelderen returnerer til hjemlandet etter at oppholdstillatelsen utløper, vil de avslå søknaden.

Forelderen kan søke om å få denne oppholdstillatelsen på nytt etter å ha vært utenfor Norge i ett år.

4.11 Andre personer som *kan* få familieinnvandring

utl. § 49

I noen få saker kan også andre familiemedlemmer få familiegjenforening når det foreligger *sterke menneskelige hensyn*. Andre familiemedlemmer kan være:

- Barn mellom 18 og 21 år som har vært lenge i Norge med oppholdstillatelse.
- Barn over 18 år som blir forsørget av familien i Norge, men er igjen alene i hjemlandet.
- Barn over 18 år som på grunn av helseproblemer er helt avhengig av personlig omsorg fra sine foreldre i Norge.
- Fosterbarn under 18 år som er et etablert medlem av familien.
- Helsøsken under 18 år som ikke har omsorgspersoner i hjemlandet.

Det er vanskelig å få familiegjenforening på grunn av sterke menneskelige hensyn.

5.0 UNDERHOLDSKRAVET

utl. § 58

Underholdskravet (inntektskravet) er et krav om at referansepersonen har nok penger til å forsørge den som kommer til Norge.

Det stilles krav om at referansepersonen:

1. Tjener nok penger det neste året (fremtidig inntekt, se punkt 5.1)
2. Har tjent nok penger det siste året (tidligere inntekt, se punkt 5.2)
3. Ikke har mottatt økonomisk sosialhjelp i løpet av de siste tolv månedene før tillatelse gis (se punkt 5.3)

Inntektskravene endres jevnlig. Gå inn på www.udi.no for å finne ut hvilket krav som gjelder akkurat nå.

5.1 Krav om fremtidig inntekt

utf. § 10-8

Referansepersonen må vise at hun/han kommer til å tjene minst 2,7 ganger grunnbeløpet i folketrygden det neste året.

Som gyldig fremtidig inntekt regnes:

- arbeidsinntekt,
- sykepenger, svangerskaps penger, foreldrepenger, uførepensjon eller alderspensjon etter folketrygdloven,
- pensjon eller andre faste periodiske ytelser,
- introduksjonsstønad og
- utdanningslån eller utdanningsstipend.

Man kan også oppfylle kravet ved å ha en kombinasjon av disse ytelsene.

Disse midlene regnes ikke som gyldig fremtidig inntekt:

- ytelser etter sosialtjenesteloven,
- dagpenger,
- arbeidsavklaringspenger,
- bostøtte,
- aksjeutbytte og
- barnetrygd, barnebidrag, kontantstøtte og overgangsstønad.

5.1.1 Unntak fra krav om fremtidig inntekt

Referansepersonen eller søkeren er barn

Det kan gjøres unntak fra inntektskravet når referansepersonen er barn under 18 år, eller søkeren er barn under 15 år uten omsorgspersoner i hjemlandet.

Referansepersonen er flyktning

Det er et unntak fra kravet om fremtidig inntekt i saker der ektefeller, samboere eller barn søker om familiegjenforening med en referanseperson som er flyktning eller under kollektiv beskyttelse i Norge.

MERK: Dette gjelder kun når en søknad om familiegjenforening fremmes **senest seks måneder** etter at referansepersonen fikk oppholdstillatelse i Norge. Det er også et krav om at søkeren møter opp personlig ved en utenriksstasjon eller ekstern tjenesteyter **senest ett år** etter at referansepersonen fikk oppholdstillatelse, for å levere nødvendig dokumentasjon til søknaden.

Referansepersonen åpenbart er i stand til å forsørge søkeren

Det er vanskelig å få unntak etter denne bestemmelsen fordi det stilles veldig høye krav til referansepersonens nettoformue.

Referansepersonen tar høyere utdanning

Det kan av og til gjøres unntak eller justeringer på kravet

til fremtidig inntekt hvis referansepersonen tar høyere utdanning.

Særlig sterke menneskelige hensyn

Det kan en sjelden gang gjøres unntak fra kravet til fremtidig inntekt hvis det er klart urimelig at referansepersonen må oppfylle inntektskravet.

Utlendingsdirektoratet vil vurdere om det foreligger særlig sterke menneskelige hensyn som kvalifiserer for dette unntaket. Det er vanskelig å få dette unntaket.

5.2 Krav om tidligere inntekt

utf. § 10-9

Referansepersonen må også vise at hun/han har hatt en inntekt det siste året på minst 2,7 ganger grunnbeløpet i folketrygden.

All skattbar inntekt regnes med som tidligere inntekt.

5.2.1 Unntak fra krav om tidligere inntekt

Referansepersonen eller søkeren er barn

Det kan gjøres unntak fra inntektskravet når referansepersonen er barn under 18 år, eller søkeren er barn under 15 år uten omsorgspersoner i hjemlandet.

Referansepersonen er flyktning

Det er et unntak fra kravet om tidligere inntekt i saker der ektefeller, samboere eller barn søker om familiegjenforening med en referanseperson som er flyktning eller under kollektiv beskyttelse i Norge.

MERK: Dette gjelder kun når en søknad om familiegjenforening fremmes **senest seks måneder** etter at referansepersonen fikk oppholdstillatelse i Norge. Det er også et krav om at søkeren møter opp personlig ved en utenriksstasjon eller ekstern tjenesteyter **senest ett år** etter at referansepersonen fikk oppholdstillatelse, for å levere nødvendig dokumentasjon til søknaden.

Referansepersonen åpenbart er i stand til å forsørge søkeren

Det er vanskelig å få unntak etter denne bestemmelsen fordi det stilles veldig høye krav til referansepersonens nettoformue.

Særlig sterke menneskelige hensyn

Det kan en sjelden gang gjøres unntak fra kravet til tidligere inntekt hvis det er klart urimelig at referansepersonen må oppfylle inntektskravet. Utlendingsdirektoratet vil vurdere om det foreligger særlig sterke menneskelige hensyn som kvalifiserer for dette unntaket. Det er vanskelig å få dette unntaket.

Referansepersonen har tatt høyere utdanning det siste året

For å få unntak må referansepersonen være norsk eller nordisk borger, eller utlending med permanent oppholdstillatelse. Referansepersonen må også ha gått på universitet eller høyskole og opptjent minst 60 studiepoeng eller tilsvarende, eller ha tatt fagskoleutdanning tilsvarende ett års studietid.

Referansepersonen har avtjent militær verneplikt eller pliktig siviltjeneste

Referansepersonen har hatt en fastsatt nettoformue på over en million kroner de siste to årene, og er over 23 år gammel

Referansepersonen mottok alderspensjon eller uførepensjon tilsvarende minstepensjonen

Referansepersonen hadde oppholdstillatelse som faglært eller selvstendig næringsdrivende

Referansepersonen har oppholdstillatelse som ikke kan danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse (f.eks. studietillatelse)

utf. § 10-10

5.3 Økonomisk sosialhjelp

Det er også et krav om at referansepersonen ikke kan ha mottatt økonomisk sosialhjelp fra NAV de siste tolv månedene før søknaden avgjøres.

5.3.1 Unntak

Referansepersonen kan likevel ha mottatt sosialhjelp hvis den er utbetalt mens hun/han ventet på sykepenger, svangerskapsenger, foreldrepenger, uføretrygd eller alderspensjon fra NAV.

Det samme gjelder hvis sosialhjelpen er utbetalt mens referansepersonen ventet på bostøtte.

Det samme gjelder også hvis sosialhjelpen er utbetalt mens referansepersonen gikk på introduksjonsprogrammet.

utl. § 58

6.0 KRAVET TIL BOLIG

Noen ganger må søkere som kommer til Norge på familieinnvandring være sikret en bolig i Norge i hele perioden søkeren skal være i landet.

Kravet må være oppfylt i saker om:

- oppholdstillatelse for enslig mor eller far med barn over 18 år i Norge,
- korttidsopphold for å besøke barn i riket,
- forlovelsesvisum og
- familieinnvandring for andre enn nære familiemedlemmer.

Det må dokumenteres at referansepersonen eier eller leier en bolig som søkeren skal bo i.

En bolig kan være hus, leilighet, hybel eller lignende.

7.0 FIREÅRSKRAVET

utl. § 40 a

Fireårskravet er et krav om at referansepersonen har jobbet eller tatt utdanning på fulltid i fire år til sammen.

Kravet gjelder dersom referansepersonen har:

- oppholdstillatelse som flyktning,
- oppholdstillatelse på grunn av sterke menneskelige hensyn eller særlig tilknytning til riket,
- oppholdstillatelse ved familieinnvandring og
- permanent oppholdstillatelse på grunnlag av de overnevnte grunnlagene.

Fireårskravet gjelder i utgangspunktet for referansepersonen til den som søker om oppholdstillatelse for ektefeller og samboere.

Fireårskravet gjelder likevel ikke dersom:

- referansepersonen og søkeren giftet seg eller ble gravide før referansepersonen kom til Norge,
- referansepersonen og søkeren giftet seg eller ble gravide mens begge hadde oppholdstillatelse i Norge,
- referansepersonen og søkeren har levd sammen som samboere i minst to år før referansepersonen kom til Norge,
- referansepersonen er norsk statsborger eller
- referansepersonen har fylt 67 år.

Arbeidet eller utdanningen må til sammen foregå på fulltid.

Som arbeid eller utdanning regnes:

- inntektsgivende arbeid,
- grunnskole,
- videregående opplæring,

- universitet eller høyskole (60 studiepoeng per år),
- introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnsfag etter integreringsloven,
- kvalifiseringsprogram gjennom NAV,
- omsorg for barn i en periode på 46 uker etter fødsel eller adopsjon dersom referansepersonen har opptjent rett til foreldrepenger og
- perioder hvor referansepersonen har mottatt sykepenger, uførepensjon eller alderspensjon

8.0 INNREISEVISUM (D-VISUM)

utl. § 12

Et innreisevisum (D-visum) er et visum som gir en som har søkt eller skal søke om familieinnvandring en tillatelse til å være i Norge mens søknaden om familieinnvandring behandles.

Innreisevisum gis kun i enkelte unntakstilfeller, der det er klart at vilkårene for en familieinnvandringstillatelse er oppfylt.

Det er kun ektefeller, registrerte partnere og barn som kan få innreisevisum.

Søknad må fremmes ved personlig fremmøte ved norsk utenriksstasjon i det landet søkeren er borger av, eller har hatt lovlig opphold de sist seks månedene.

9.0 VIRKNING AV OPPHOLD VED FAMILIEINNVANDRING

utl. § 60

Førstegangsfamilieinnvandringstillatelse gis for inntil fem år, og minst ett år. Tillatelsen kan likevel ikke vare lenger enn referansepersonen sin oppholdstillatelse.

Enkelte familieinnvandringstillatelser danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse. Det betyr at man på et senere tidspunkt kan søke om permanent opphold i Norge.

Det er likevel ikke alle familieinnvandringstillatelser som danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse.

Du kan se i vedtaket fra Utlendingsdirektoratet om din oppholdstillatelse danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse.

10.0 FAMILIEINNVANDRING OG SAMLIVSBRUDD

Ved familieinnvandring for ektefeller og samboere, er det klare utgangspunktet at samlivet må bestå for at oppholdstillatelsen skal være gyldig. Det betyr at man mister oppholdstillatelsen sin dersom man flytter fra hverandre.

I noen tilfeller kan man likevel få opphold på selvstendig grunnlag. Det betyr at man får bli i Norge, selv om samlivet opphører. Du kan lese om de ulike oppholdstillatelsene på selvstendig grunnlag nedenfor.

Selv om man ikke får opphold på selvstendig grunnlag, kan man likevel søke på andre oppholdstillatelser dersom man oppfyller kravene til disse. Det kan for eksempel være familiegjening med norsk barn. Du kan lese mer om de ulike familieinnvandringstillatelser foran i denne brosjyren.

10.1 Opphold på selvstendig grunnlag

10.1.1 Oppholdstillatelse grunnet referansepersonens død

utl. § 53

Som utgangspunkt har man rett til å bli i Norge dersom referansepersonen dør.

10.1.2 Oppholdstillatelse grunnet urimelige

utl. § 53

vanskeligheter i hjemlandet

I noen tilfeller kan man få opphold på selvstendig grunnlag dersom man som skilt eller separert vil få urimelige vanskeligheter i hjemlandet, grunnet de sosiale og kulturelle forholdene.

Det kan være vanskelig å få opphold på dette grunnlaget. Det er fordi det ikke er tilstrekkelig at man vil møte vanskeligheter i hjemlandet. Vanskelighetene må være så tyngende at det vil være urimelig å kreve at utlendingen drar tilbake til hjemlandet. Det er Utlendingsdirektoratet som vurderer dette.

Momenter Utlendingsdirektoratet vurderer kan være:

- generelle forhold i hjemlandet,
- hjemlandets familielovgivning og praktiseringen av denne,
- skilte personers status i samfunnet og mulighet til å få jobb og/eller
- utlendingens situasjon i hjemlandet. Et eksempel er hvorvidt søkerens familie i hjemlandet uttrykker støtte for utlendingens valg om å forlate referansepersonen, samt utlendings bakgrunn og tilhørighet.

10.1.3 Oppholdstillatelse grunnet mishandling i samlivet

utl. § 53

Oppelever du mishandling i familien, skal du kunne komme deg ut av samlivet uten å miste oppholdstillatelsen din.

Dersom du har spørsmål om dette oppholdsgrunnlaget må du gjerne ta kontakt med JURK.

11.0 HVOR KAN DU FÅ HJELP

JURK (Juridisk rådgivning for kvinner) er en

rettshjelpsorganisasjon som gir gratis veiledning og bistand til alle som definerer seg som kvinner.

Du kan alltid sende inn saken din til oss elektronisk! Det kan du gjøre på www.jurk.no → «Send oss din sak!»

Skippergata 23, 0154 Oslo
Tlf: 22 84 29 50

Jussbuss er en rettshjelpsorganisasjon som gir gratis veiledning og bistand til både kvinner og menn.
Tlf: 22 84 29 00

Krisesenter gir hjelp til kvinner og menn som er utsatt for mishandling, i hele Norge. Mer informasjon står på internettsiden:
www.krisesenter.com

Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF) gir praktisk hjelp og veiledning.
Tlf: 22 03 48 30, www.seif.no

ROSA gir praktisk hjelp og informasjon om bistand og beskyttelse til ofre for menneskehandel.
Tlf: 22 33 11 60, www.rosa-help.no

MiRA Ressurssenter arbeider med spørsmål knyttet til likestilling for innvandrer- og flyktningkvinner i Norge.
Tlf: 22 11 69 20, www.mirasenteret.no

Likestillings- og diskrimineringsombudet
Tlf: 23 15 73 00, www.ldo.no

Caritas gir praktisk hjelp og juridisk veiledning på flere språk.
Tlf: 23 33 43 60, www.caritas.no

Utlendingsdirektoratet (UDI) har veiledningsplikt, og

skal svare på spørsmål om utlendingsrett.
Tlf: 23 35 15 00, www.udi.no

Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) gir
rettshjelp og veiledning.
Tlf: 22 36 56 60, www.noas.org

Rosenhof voksenopplæring
Tlf: 22 38 77 00, www.rosenhof.oslovo.no

Oslo kommune Fri rettshjelp gir veiledning og konkret
juridisk hjelp gratis.
Tlf: 23 48 79 00, www.frirettshjelp.com